

Erityissäännöt maksimifilatelialakokoelmien arvioimiseksi FIP-näyttelyissä (SREV)

Artikla 1: Arvostelunäyttelyt

Nämä erityissäännöt on laadittu täydentämään FIP:n näyttelykokoelmien yleisiä arvostelusääntöjä (GREV) maksimifilatelialakokoelmien osalta GREV-sääntöjen pykälän 1.5 mukaisesti. Katso myös kohtaa "Maksimifilatelian kokoelmien arvostelusääntöjen tulkintaohjeita".

Artikla 2: Näyttelykokoelmat

Seuraavien maksimipostikorttien elementtien tulee olla keskenään mahdollisimman täydellisesti yhteensopivia:

- a) postimerkki
- b) postikortti
- c) postileima.

Artikla 3: Kokoelman laatimisen periaatteet

Maksimikorttien elementtien tulee täyttää seuraavat vaateet:

3.1 Postimerkki

Termi "postimerkki" on varattu sellaisen postilaitoksen käyttöön, joka on valtuutettu tarjoamaan yleispalvelun Kansainvälisen postiliiton (UPU) jäsenmaassa tai itsehallintoalueella. Postimerkinä voi käyttää omakuvamerkkiä, jos se on yleisesti ostettavissa. Merkin pitää olla käypä postimaksun maksamiseen, ja se pitää olla kiinnitettynä postikortin kuvapuolelle. Lunastusmerkit, ennakkomitätydyt merkit, leimamerkit, ja UPU:n kiellettyjen merkkien listalla (UPU code of ethics) olevat merkit eivät kelpaa. Eivät myöskään virkapostimerkit lukuun ottamatta yleisölle myytäviä merkkejä (YK, UNESCO, Euroopan neuvosto jne.). Ehiöleikkeet ovat sallittuja vain, jos ne julkaissut postihallinto sallii niiden käytön. Asiakkaan itse tulostamat postimerkit eivät ole sallittuja. Yksityisen postipalvelun julkaisemat merkit rinnastetaan postimerkkeihin, jos kyseisen maan tai alueen postihallinto on ne sellaiseen käyttöön hyväksynyt.

3.2 Kuvapostikortti

Postikortin koon tulee noudattaa Kansainvälisen postisopimuksen (Universal Postal Convention) sääntöjä. Sallittuja ovat kuitenkin myös sellaiset yleisesti myynnissä olevat neliön tai suorakulmion muotoiset postikortit, joita mahtuu kaksi kappaletta A4-kokoiselle kokoelmalehdelle. Postikortin koon muuttaminen leikkaamalla on ankarasti kielletty, koska suunnittelijan työtä pitää kunnioittaa.

Postikortin kuvan tulee olla mahdollisimman yhteensopiva postimerkin aiheen kanssa. Jos merkillä on useita aiheita, vähintään yhden niistä tulee olla sopia korttiin. Kuva ei kuitenkaan saa täydellisesti toistaa postimerkkiä hammasteineen, nimellisarvoineen ja maan nimineen.

Postikortin kuvan täytyy korostaa postimerkin aihetta. Yleisesti saatavilla olevat postikortit ovat hyväksyttäviä sellaisenaan. Niissä saa olla reunukset sekä aiheeseen kiinteästi liittyvää tekstiä. Vanhojen postikorttien kuvapuolella voi olla alue kirjoitusta varten. Maksimikortti on katsottava sitä laadukkaammaksi, mitä suurempi kuva siinä on. Vanhojen postikorttien kohdalla tämä sääntö ei kuitenkaan päde. Useita kuvia sekä hologrammeja sisältäviä postikortteja ei saa käyttää.

3.3 Postileima

Merkin pitää olla virallisen postihallinnon leimaama.

Postileiman aiheen ja/tai sen tekstin sekä leimauspaikan (postitoimiston nimi) tulee olla yhteensopiva postimerkin ja postikortin aiheen kanssa tai käyttösarjamerkin julkaisuaiheen kanssa (tapahtuma, hyväntekeväisyystarkoitus, teemasarja). Postimerkkipalveluiden leimat kelpaavat, jos postitoimipaikan nimi vastaa sääntöjä. Pienten maiden postimerkkipalveluiden leimoissa riittää, jos siinä on mainittu pelkkä maan nimi.

Mitä läheisempi yhteys kuvallisen leiman kuva-aiheella ja/tai tekstillä on itse aiheeseen, sen parempi.

Tavalliset kuvattomat leimat sallitaan, jos ne ilmaisevat postitoimiston paikkakunnan nimen ja jos nimen yhteensopivuus aiheeseen on otettu huomioon.

Leimauksen tulee olla tehty postimerkin käypäisyysaikana ja mahdollisimman lähellä julkaisuajankohtaa.

3.4 Näyttelykokoelmien luokittelu

Maksimikorttikokoelmat voidaan luokitella

- a) maan tai maaryhmän,
 - b) erityisalan tai tutkimuksen taikka
 - c) aiheen
- mukaisesti.

3.5 Johdanto

Johdantolehdellä kokoelman otsikko ja sisältösuunnitelma muodostavat kokonaisuuden, jonka pitää olla täydellisesti sopusoinnussa esitetyn materiaalin kanssa (katso GREV, artikla 3.3).

Kokoelman perusajatus, rakenne ja aiheen käsittely tulee olla määritelty selkeästi.

Artikla 4: Arvosteluperusteet

Kokoelmien arvostelu FIP-näyttelyissä suoritetaan hyvin määriteltyjen vertailuperusteiden mukaisesti (katso GREV, artikla 4).

Maksimifilatelian kokoelmien kohdalla erityistä huomiota kiinnitetään tietoihin sekä mahdollisimman suuren yhteensopivuuden esittämiseen (katso tulkintaohjeet).

Artikla 5: Näyttelykokoelmien arvostelu

5.1 Maksimifilatelian kokoelmien arvostelun suorittavat tuomareiksi hyväksytyt alansa asiantuntijat GREX V-osan artiklojen 31-46 mukaan (katso GREV artikla 5.1).

5.2 Maksimifilatelian kokoelmien arvostelussa seuraavat suhdeluvut ohjaavat palkintolautakuntaa kokoelmien tasapainoiseen käsittelyyn (katso GREV artikla 5.2):

- Aiheen käsittely ja kokoelman merkittävyys 30
- Tiedot ja tutkimus 35
- Laatu ja harvinaisuus 30
- Esitystapa 5

Yhteensä 100.

Artikla 6: Loppusäädöksiä

6.1 Jos käännettyjen sääntöjen tulkinnassa syntyy erimielisyyksiä, pidetään englanninkielistä tekstiä ratkaisevana.

6.2 Nämä " Eryissäännöt maksimifilateliakokoelmien arvioimiseksi FIP-näyttelyissä" on yksimielisesti hyväksytty FIP:n Maksimifilatelian komission kokouksessa Jakartassa 22.6.2012. Niihin lisättiin tarkentava artikla 3.1 yksinkertaisin ja selkein termein FIP:n Maksimifilatelian komission hallituksen kokouksessa 9.11.2013. Säännöt hyväksyttiin FIP:n hallituksen kokouksessa Rio de Janeirossa 23.11.2013.

Maksimifilatelian kokoelmien arvostelusääntöjen tulkintaohjeita

Artikla 1. Arvostelunäyttelyt

Nämä tulkintaohjeet täydentävät näyttelykokoelmien yleisiä arvostelusääntöjä (GREV) ja erikoissääntöjä (SREV). Ne on laadittu auttamaan tuomareita maksimifilatelian kokoelmien arvioinnissa sekä näyttelleasettajia niiden laatimisessa.

Artikla 2. Näyttelykokoelmat

2.1 Maksimifilatelian kokoelma koostuu ainoastaan maksimikorteista.

2.2 Laadukkaat kokoelman kohteen elementit sekä niiden keskinäinen yhteensopivuus antavat perusteet, joilla maksimikortin voidaan sanoa olevan "soveltuva filateelista materiaalia" (GREV, artikla 3.1).

Artikla 3: Kokoelman laatimisen periaatteet

Kohteen elementtien tulee täyttää SREV:n artiklan 3 lisäksi seuraavat ehdot:

3.1 Postimerkki

- Postimerkin tulee olla moitteettomassa kunnossa.
- Postikortin kuvapuolella saa olla vain yksi postimerkki. Koska ensimmäiset maksimifilatelian säännöt hyväksyttiin vuonna 1978, sitä aiemmin valmistetuilla maksimikorteilla saa olla useampi postimerkki, jos ainakin yksi niistä on yhteensopiva postikortin kuvan kanssa.
- Jos postimerkillä on useita (sivu- tai osa-) aiheita, jokainen niistä pitää käsitellä erikseen, mikäli se vain on mahdollista.
- Postimerkki (tai muistoarkki, jos postimerkki on sen osana kortilla) saa peittää enintään neljänneksen postikortin pinta-alasta.
- Kun kuva-aihe jakaantuu panoraaman muodostavalle useamman postimerkin sarjalle, koko sarja voidaan kiinnittää postikorttiin. Jos kuitenkin aihe on vain yhdessä sarjan merkissä, vain kyseinen merkki tulee kiinnittää postikorttiin.
- Automaatista ostetun pohjakuvallisen postiarvokkeen käyttö on sallittua postikortin kuvapuolelle kiinnitettynä.
- Abstraktit ja symboliset aiheet eivät yleensä ole maksimifilateliasssa sallittuja.
- Tietyn aiheen kohdalla merkkien suosituimmuusjärjestys on: postilaitoksen (postihallinnon) virallisessa julkaisuohjelmassa julkaistu postimerkki, jossa kyseinen aihe on merkin pääteema tai helposti tunnistettava sivuteema; omakuvamerkki; ja viimeiseksi yksityisen postinjakelijan (postihallinnon) merkki.

3.2 Kuvapostikortti

- Kuvapostikortin on pitänyt, jos mahdollista, olla myynnissä ennen postimerkin julkaisupäivää. Jos kortti on julkaistu erityisesti postimerkkiä ajatellen, sen tulisi olla toisinto jo olemassa olevasta kuvapostikortista.
- Vain neliön ja suorakulmion muotoiset kortit ovat sallittuja, muut ovat kiellettyjä.
- Maksimikortteina ei voida käyttää kollaaseja, leikelmiä, yksityisiä paperivalokuvia, värillisiä tai mustavalkoisia valokopioita, fotomontaaseja, piirustuksia tai erityisesti merkkijulkaisua varten yksityisesti valokuvapaperille tietokoneella tulostettuja kuvia.

3.3 Postileima

- Postileimassa olevan paikkakunnan nimi sekä päiväys pitää olla selvästi luettavissa. Leiman pitää olla kokonainen ja sitoa merkki postikorttiin. Tämä pätee sekä käsi- että koneleimoille.
- Tavalliset kuvattomat leimat sallitaan, jos ne ilmaisevat postitoimiston paikkakunnan nimen ja jos nimen yhteensopivuus aiheeseen on otettu huomioon.

3.4 Näyttelykokoelmien luokittelu

a) Maa- tai aluekohtaiset kokoelmat koostuvat maksimikorteista, jotka on tehty käyttäen yhden maan tai maantieteellisesti, historiallisesti taikka kulttuurisesti toisiinsa liittyvien maiden julkaisemia postimerkkejä. Julkaisujen esittämistä kronologisessa järjestyksessä tulee välttää, lukuun ottamatta tiettyyn ajanjaksoon rajattuja perinteisiä kokoelmia.

b) Erikois- ja/tai tutkimuskokoelmat perustuvat näyttelleasettajan valinnan mukaan joko maksimikortin olennaisiin elementteihin, erilaisiin yhteensopivuuksiin tai molempiin, tai tiettyyn ajanjaksoon.

c) Aiheenmukaiset kokoelmat koostuvat tiettyä aihepiiriä käsittelevistä maksimikorteista. Niitä ei rajata maantieteellisesti eikä ajallisesti.

Kaikissa kolmessa kokoelmatyypissä voidaan esittää niin sanottuja "maksimikorttimuunnelmia". Nämä ovat maksimikortteja, joilla on sama postimerkki, mutta kortit ja postileimat ovat erilaisia. Yhteensopivuussääntöä on kuitenkin noudatettava. Saman päivämääräleiman eri päiväys ei riitä tekemään kohteesta maksimikorttimuunnelmaa.

Maksimikorttimuunnelmien määrä on kokoelmassa oltava rajallinen, enintään kaksi korttia kehystä kohden, ellei kokoelma keskity pelkästään niihin. Näin kokoelman tasapaino säilyy eikä synny vaikutelmaa materiaalin puutteesta.

3.5 Johdanto

Kokoelma tulee aloittaa yhden sivun mittaisella johdantolehdellä, jossa kerrotaan kokoelman sisältö ja johtoaihe. Tekstin tulee olla johdonmukainen, tasapainoinen ja yhdenmukainen valitun aiheen sekä otsikon kanssa. Johdanto tulee jakaa osiin. Johdannoksi ei riitä pelkkä sisällysluettelo tai kirjallinen kuvaus. Teksti tulee kirjoittaa jollakin FIP:n virallisista kielistä.

Artikla 4. Arvosteluperusteet

4.1 Maksimifilatelian näyttelykokoelmien arvostelu suoritetaan FIP:n yleisten näyttelykokoelmien arvostelusääntöjen (GREV) artiklan 4 sekä FIP-näyttelyissä sovellettavien Maksimifilatelian kokoelmien arvostelun erityissääntöjen (SREV) mukaan.

4.2 Aiheen käsittely ja kokoelman merkittävyys

Näillä arvosteluperusteilla annetaan enintään 30 pistettä, 20 pistettä käsittelystä ja 10 merkittävyydestä. Kokoelman käsittelyä ja aiheen kehittelyä arvioidessaan tuomaristo kiinnittää huomiota

- otsikon, suunnitelman ja sisällön hyvään yhteensopivuuteen
- maksimikorttien loogiseen ja järkevään luokitteluun, joka noudattaa suunnitelman johtoaihetta
- kuvailevan tekstin pitää olla tiivistä, ja sen pitää antaa lisätietoa korttien elementeistä ja/tai niiden yhteensopivuudesta.

Kokoelman merkittävyyden määrittää valitun aiheen kehittelyn vaikeus. Siihen vaikuttavat tunnettu materiaali sekä aiheen laajuus.

4.3. Tiedot ja tutkimus

Näillä arvosteluperusteilla annetaan enintään 35 pistettä, 20 pistettä tiedoista ja 15 pistettä tutkimuksesta.

Kokoelmaa arvosteltaessa tarkastellaan kohteiden valintaperusteita. Näytteilleasettajan tulee osoittaa kokoelmassa tietämyksensä valitusta aiheesta, postimerkeistä, postileimoista ja tarvittaessa myös kuvapostikorteista.

- Postimerkkejä koskeva tietämys arvostellaan selostustekstien kiinnostavuuden perusteella (merkkien julkaisutarkoitus ja -ajankohta, tyyppi, painanta, alalaji, käypyyssajan päättymisajankohta jne.).
- Postileimatietämys kattaa leimojen tyypit ja käyttöajat sekä perusteet niiden käytölle (leimauspaikka, leiman kuva ja teksti jne.).

Kaikki yritykset parannella leimaa postilaitoksen suorittaman leimauksen jälkeen katsotaan väärentämiseksi.

- Kuvapostikortteja koskeva tietämys arvioidaan kortin kuvan ja postimerkin yhteensopivuuden, kortin laadun ja julkaisun harvinaisuuden perusteella.

Maksimifilatelinen tutkimus perustuu kolmen yhteensopivuuden - aiheen, paikan ja ajankohdan - noudattamiseen.

- Aiheenmukainen yhteensopivuus on oikean maksimikortin tärkein ominaisuus. Postimerkin ja kuvapostikortin kuva-aiheiden tulee olla mahdollisimman läheisessä yhteydessä keskenään. Tämä tulee olla visuaalisesti todennettavissa.
- Paikan yhteensopivuus edellyttää, että postileimaan kirjatulla paikannimellä on yhteys postimerkin ja -kortin aiheeseen. Enspäivänleimaa voidaan käyttää, jos se täyttää edellä mainitun ehdon.
- Muistomerkkien, maisemien ja tapahtumapaikkojen kohdalla vain niiden sijaintipaikkakunta täyttää vaadittavan yhteensopivuuden. Jos paikan vieressä ei ole postitoimistoa, tulee käyttää joko kyseisen alueen tai muuten lähintä postitoimistoa.
- Jos aiheena on henkilö, leiman paikkakunnalla tulee olla yhteys tämän henkilöhistoriaan. Se voi olla paikka, jossa henkilö on syntynyt tai kuollut, johon hänet on haudattu, jossa hän työskenteli tai oli muuten aktiivinen, jossa hänelle osoitetaan kunnioitusta kuoleman jälkeen jne. Jos postimerkki on julkaistu jonkin tällaisen tapahtuman muistoksi, paras vaihtoehto on käyttää tapahtumapaikkakunnan leimaa.
- Jos postimerkki on julkaistu jonkin tapahtuman muistoksi, leimaus tulee tehdä tapahtumapaikkakunnalla.
- Kun postimerkki esittää esimerkiksi lentokonetta, junaa tai laivaa, leimaus tulee tehdä paikkakunnalla, jossa on lentokenttä, rautatieasema tai satama taikka aiheeseen liittyvässä kulkuneuvossa sijaitsevassa liikkuvassa postitoimistossa.
- Urheilua esittävät maksimikortit ovat parempia, jos ne on leimattu sellaisilla paikkakunnilla, joissa kyseisiä urheilulajeja harrastetaan.

- Taideteoksia kuten maalauksia, veistoksia, mosaiikkeja, posliinitöitä, lasimaalauksia, freskoja, seinävaatteita ja yleensä mitä tahansa museoiden tai taidekokoelmien esineitä esittävät maksimikortit tulee leimata paikkakunnalla, jossa ne ovat nähtävillä tai jossa ne on luotu. Muiden paikkakuntien leimaukset ovat sallittuja siinä tapauksessa, että paikallisella näyttelyllä tai muulla tapahtumalla on kytkös taideteokseen (taiteilijan signeeraus tai muotokuva, mallin muotokuva jne.).

Arvostellessaan taideteoksia käsittelevää kokoelmaa palkintolautakunnan tulee edellä mainitusta huolimatta hyväksyä postimerkin julkaisumaassa tehty leimaus, koska taideteokset ovat luonteeltaan yleismaailmallisia. Jos sama taideteos kuitenkin esiintyy useiden maiden postimerkeillä, teoksen sijaintimaan merkillä ja postileimalla varustettu maksimikortti on muita vaihtoehtoja parempi. Jos taideteos on muistomerkin kiinteä osa (veistos, fresko, lasimaalaus, mosaiikki jne.), suositetaan muistomerkkiä lähinnä olevan postitoimiston leimaa.

- Edellä mainittua poikkeusta sovelletaan henkilöihin, jotka eivät suoraan liity postimerkin julkaisijamaahan, sekä maailmankaikkeuteen liittyviin aiheisiin. Postileiman tulisi olla merkin julkaisijamaan siltä paikkakunnalta, jossa aiheeseen liittyvä tapahtuma järjestettiin.

- Jos postimerkki on julkaistu jonkin toisen maan tapahtuman muistoksi tai esittää muunmaalaista maisemaa taikka muistomerkkiä, maksimikortin tekeminen on mahdotonta, koska paikan yhteensopivuusääntö ei täyty.

- Merkin julkaisijamaan ulkomailla (esimerkiksi postimerkinnäyttelyiden tai muiden tapahtumien yhteydessä) olevien postitoimistojen leimaukset ovat sallittuja.

- Leima on erityisen kiinnostava, jos se on tehty aiheeseen kiinteästi liittyvällä paikkakunnalla, täydentää harmonisesti postimerkin ja postikortin muodostamaa kokonaisuutta kuvallaan tai tekstillään ja sen käyttöaika on ollut lyhyt.

- Ajankohdan yhteensopivuus täyttyy, kun postileima on lyöty postimerkin käypysaikana.

4.4 Aineiston laatu ja harvinaisuus

Näillä arvosteluperusteilla annetaan enintään 30 pistettä, 10 pistettä laadusta ja 20 pistettä harvinaisuudesta.

Maksimikortin harvinaisuuteen vaikuttaa:

- kunkin kolmen elementin suhteellinen harvinaisuus elementeittäin erikseen arvioituna sekä
- kortin tekemisen vaikeus ja/tai valmistusajankohdan varhaisuus ("antiikkisuus").

Valmistusajankohdan varhaisuus määritellään suhteessa seuraaviin kolmeen ajanjaksoon:

- A. Aika ennen vuotta 1946, jolloin julkaistiin ensimmäinen maksimikortin määritelmä,
- B. Aikajakso 1946-1978,
- C. Aika vuoden 1978 jälkeen, jolloin hyväksyttiin FIP:n maksimikorttisäännöt.

4.5 Esitystapa

Esitystavasta annetaan enintään viisi pistettä.

Kokoelman esitystavan tulee olla viimeistelty ja antaa hyvän yleisvaikutelma. Siksi näytteilleasettajien tulisi:

- käyttää vaaleasävyisiä kokoelmalehtiä,
- esittää valittu aineisto tasapainoisesti. Kokoelmalehdellä voi olla enintään kaksi korttia (vältä vajaita tai liian täysiä sivuja sekä kohteiden asettelua toistensa päälle),
- kirjoittaa tiivistä, helppolukuista ja virheetöntä kuvailutekstiä.

Artikla 5. Näyttelykokoelmien arvostelu

Johdonmukaisen lopputuloksen varmistamiseksi maksimifilatelian tuomareiden tulisi käyttää työssään arvostelulomaketta, kirjata siihen kommentteja sekä antaa näytteilleasettajalle neuvoja kokoelman kehittämiseksi.

Koska väärennettyjä ei hyväksytä näyttelykokoelmissa, näytteilleasettajille suositellaan epäilyttävien kohteiden aitouttamista.

Artikla 6. Tulkintasääntöjen soveltaminen

Nämä "Maksimifilatelian kokoelmien arvostelusääntöjen tulkintaohjeet" on yksimielisesti hyväksytty FIP:n Maksimifilatelian komission kokouksessa Jakartassa 22.6.2012. Niihin lisättiin tarkentava artikla 3.1 yksinkertaisin ja selkein termein FIP:n Maksimifilatelian komission hallituksen kokouksessa 9.11.2013. Säännöt hyväksyttiin FIP:n hallituksen kokouksessa Rio de Janeirossa 23.11.2013.